

e-DORADCA podatkowy

Nr 12/2023

TEMAT NUMERU

Posiłki sfinansowane
pracownikom a ZUS i PIT

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Telepraca
transgraniczna
a ubezpieczenia
społeczne

PRAWO

Koniec
patodeweloperki
od kwietnia
2024 r.

KADRY I ZUS

Subkonto
w ZUS

GLC⁷

Celem **GLC** jest zapewnienie stabilności i bezpieczeństwa działalności Klientów, oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorstw dzięki optymalizacji prawnej, podatkowej i księgowej.

GLC Katowice

ul. Uniwersytecka 13, 40-007 Katowice

+48 32 608 65 62

katowice@glc.pl

GLC Warszawa

Al. Jerozolimskie 96, 00-807 Warszawa

+48 22 395 83 75

warszawa@glc.pl

kontakt@glc.pl
www.facebook.com/GrupaLeader
www.glc.pl

SPIS TREŚCI

3 AKTUALNOŚCI

TEMAT NUMERU

6 Posiłki sfinansowane pracownikom a ZUS i PIT

PODATKI

8 Ulga na działalność badawczo-rozwojową w PIT

PRAWO

10 Koniec patodeweloperki od kwietnia 2024 r.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

12 Telepraca transgraniczna a ubezpieczenia społeczne

14 CBDC – narzędzie zniewolenia

ZARZĄDZANIE I MARKETING

15 Badania marketingowe. Rozpoznaj i zaspokój potrzeby

KADRY I ZUS

16 Subkonto w ZUS

CIEKAWY ORZECZENIE

18 Klauzule niedozwolone i status konsumenta

NEWS

19 Obowiązek e-doręczeń – harmonogram

ŚWIĘTA W FIRMIE

20 Prezenty dla pracowników a podatki

DORADCA RADZI

22 6% PCC przy hurtowym zakupie mieszkań

NIEZBĘDNIK

23 Odsetki od zaległości podatkowych

AKTUALNOŚCI

PODATKI

ZWOLNIENIA Z KAS FISKALNYCH

Resort finansów przygotował rozporządzenie w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących. Co do zasady, przedłuża ono do końca 2024 r. **zwolnienia** z kas określone w obowiązującym do końca tego roku rozporządzeniu.

STWORZENIE STREFY RELAKSU KOSZTEM?

Poniesienie wydatków na utworzenie strefy relaksacyjno-integracyjnej w firmie może zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów – tak wynika z [interpretacji](#) indywidualnej z 3 sierpnia 2023 r., nr 0111-KDIB1-1.4010.328.2023.KM.

Poniesienie wydatków na stworzenie w biurze firmy strefy relaksu (dostępnej w godzinach pracy - w przerwach, jak i poza godzinami pracy - w przypadku wydarzeń integracyjnych organizowanych na terenie biura), która umożliwi integrację pracowników

poprzez m.in. wspólną grę na konsoli do gier, może stanowić koszt uzyskania przychodu. Chodzi o stworzenie pracownikom i osobom współpracującym możliwości odpoczynku/zrelaksowania się w miejscu pracy, które ma korzystnie wpłynąć na ich efektywność. Oferowane świadczenia również promują pracodawcę, co przekłada się na możliwość pozyskiwania nowych i utrzymania najcenniejszych pracowników.

Organ uznał, iż wydatki ponoszone na zapewnienie pracownikom i współpracownikom w miejscu pracy możliwości odpoczynku i zrelaksowania się w przerwach od pracy niewątpliwie może się przyczynić do poprawy atmosfery w pracy, relacji między pracownikami i współpracownikami, a także efektywności i wydajności pracowników i współpracowników, co z kolei ma pośredni wpływ na osiągnięte przez firmę przychody.

Również w przeszłości Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej potwierdził możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatków związanych z integracją pracowników, np. na zakup konsol do gier, piłkarzyków, cateringu, jak też organizacji eventów i spotkań integracyjnych (nr 0111-KDIB2-3.4010.15.2018.3.KK, 0114-KDIP2-1.4010.127.2017.1).

ZWOLNIENIE Z OBOWIĄZKU OZNACZANIA ZNAKAMI AKCYZY CYDRU I PERRY

Z dniem 18 listopada 2023 r. weszło w życie **rozporządzenie** Ministra Finansów z dnia 26 października 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwolnień wyrobów akcyzowych z obowiązku oznaczania znakami akcyzy (Dz.U. poz. 2374).

Powyższe rozporządzenie wprowadza **zwolnienie z obowiązku oznaczania znakami akcyzy cydru i perry o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 5,0% objętości**.

KWOTA WOLNA PODNIESIONA 60 TYS. ZŁ?

Do Sejmu trafił poselski **projekt** nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT).

Zakłada on podniesienie dla wszystkich kwoty wolnej od opodatkowania z obecnych 30 tys. zł do poziomu 12-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ale nie mniej niż 60 tys. zł. Koszty **zmian** szacowane są na ok. 35 mld zł w skali roku.

WYKREŚLENIE PODATNIKA Z REJESTRU VAT

NSA w składzie 7 sędziów podjął **uchwałę**, że **wykreślenie podatnika z rejestru podatników czynnych podatku od towarów i usług w trybie art. 96 ust. 9 pkt 5 ustawy o podatku od towarów i usług następuje poprzez dokonanie czynności materialno-technicznej**. Nie wymaga więc formy decyzji podatkowej. Oznacza to, iż wykreślenie z rejestru prowadzonego przez organ nie ma charakteru orzeczenia, a tylko czynności faktycznej.

PODATEK ROLNY

Podatek rolny w 2024 roku **wzrośnie o 21%** – wynika z **komunikatu** Prezesa GUS, zgodnie z którym średnia cena skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2024 wyniosła 89,63 zł za 1 dt. Stawka podatku rolnego w 2024 r. wyniesie więc maksymalnie:

- » **224,075 zł** od 1 ha przeliczeniowego gruntów gospodarstw rolnych (równowartość pieniężna 2,5q żyta);
- » **448,15 zł** od 1 ha gruntów pozostałych (równowartość pieniężna 5q żyta).

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

OBOWIĄZEK ZGŁOSZENIA INFORMACJI DO CRBR

Zobowiązane podmioty powinny pamiętać o obowiązku zgłoszenia **informacji** nt. beneficjentów rzeczywistych do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (CRBR) - przypomniał resort finansów. Obowiązek ten dotyczy np. spółek prawa handlowego, fundacji oraz stowarzyszeń podlegających wpisowi do KRS. Zgłoszenia do CRBR należy składać drogą elektroniczną, bezpłatnie.

NOWE ZASADY DLA PLATFORM CROWDFUNDINGOWYCH

Do 10 listopada 2023 roku obowiązywał okres przejściowy, w którym dopuszczalna była działalność platform bez zezwolenia, ograniczona wyłącznie do prowadzenia działalności promocyjnej, związanej z ofertami publicznymi, w rozumieniu ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, czy ofertami pożyczkowymi. Po tej dacie prowadzenie działalności **crowdfundingu** inwestycyjnego lub pożyczkowego przez podmioty, które mają siedzibę w Polsce, jest możliwe jedynie na podstawie zezwolenia KNF.

PRAWO

INFORMACJE PRZEKAZYWANE ORGANOM PODATKOWYM PRZEZ SĄDY

Nowe **rozporządzenie** resortu sprawiedliwości ws. informacji przekazywanych organom podatkowym przez sądy i komorników sądowych precyzuje zakres przekazywanych informacji i wprowadza zmiany związane z cyfryzacją.

BEZPŁATNE PROJEKTY WIĘKSZYCH DOMÓW

Główny Urząd Nadzoru Budowlanego zaczął udostępniać kolejne **projekty** architektoniczne domów o powierzchni ok. 120 m². Z **projektów**, które powstały w efekcie konkursów GUNB, można korzystać bezpłatnie.

WAKACJE KREDYTOWE ZOSTANĄ PRZEDŁUŻONE?

Rządowy **projekt** nowelizacji przewiduje przedłużenie tzw. wakacji kredytowych na 2024 rok. Zawieszenie spłaty kredytów miałyby być możliwe na dotychczasowych zasadach.

KADRY I ZUS

WYMAGANIA DLA STANOWISK PRACY Z MONITORAMI

17 listopada br. weszły w życie **zmiany** w rozporządzeniu ws. bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe. Nowe przepisy, które aktualizują minimalne wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, jakie powinny spełniać takie stanowiska pracy, uwzględniają rozwój technologiczny. Pracodawcy mają 6 miesięcy na dostosowanie do minimalnych wymagań stanowisk pracy, które utworzono przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

DO 28 GRUDNIA CZAS NA WYKONANIE ZAWIESZONYCH BADAŃ I SZKOLEŃ BHP

1 lipca br. został odwołany stan zagrożenia epidemicznego. Ustawodawca przewidział 180 dni na dopełnienie zawieszonych w czasie pandemii, wynikających z Kodeksu pracy obowiązków dotyczących badań lekarskich i szkoleń z BHP. Pracodawcy muszą więc zapewnić, aby do 28 grudnia 2023 r. pracownicy wykonali wszystkie wymagane badania profilaktyczne, badania medycyny pracy i przeprowadzić szkolenia BHP.

DOBROWOLNY ZUS DLA PRZEDSIĘBIORCÓW?

Wniesiony do Sejmu poselski **projekt** ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zakłada stopniową likwidację obowiązku opłaty składek na ubezpieczenie społeczne na rzecz wprowadzenia systemu dobrowolnych składek dla przedsiębiorców. W pierwszym roku jej obowiązywania dobrowolność ubezpieczeń miałyby objąć mikroprzedsiębiorców, w drugim małych i średnich, a od trzeciego wszystkich przedsiębiorców.

Posiłki sfinansowane pracownikom a ZUS i PIT

Czy zapewnienie pracownikowi wyżywienia (tj. sfinansowanie kosztów posiłków) powoduje konieczność pobierania i odprowadzania składek ZUS oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)?

ZWOLNIENIE ZE SKŁADEK

W wyniku zmiany od 1 września 2023 r. rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia nie stanowi wartość finansowanych przez pracodawcę posiłków udostępnianych pracownikom do spożycia bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu oraz wartość otrzymanych przez pracowników bonów, talonów, kuponów i kart przedpłaconych uprawniających do nabycia wyłącznie posiłków w placówkach gastronomicznych lub handlowych – do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 450 zł.

Jak wyjaśnił ZUS, pojęcie „placówki handlowej” należy stosować zgodnie z jego literalnym brzmieniem, tj. jako obiekt, w którym jest prowadzony handel oraz są wykonywane czynności związane z handlem. Najważniejsze jest to (bez względu na formę organizacyjną danej placówki, sklepu czy punktu), aby była to placówka honorująca bony, talony, kupony i karty przedpłacone jako środek płatniczy i oferująca za nie klientom posiłki.

Przez „posiłki” nadal należy rozumieć: posiłki gotowe lub przetworzone produkty żywnościowe, które nadają się do bezpośredniego spożycia.

Nie ma wymogu nabycia bądź spożycia nabytych posiłków w czasie pracy obowiązującym pracownika.

Do podstawy wymiaru składek nie wlicza się wartości otrzymanych przez pracowników bonów, talonów, kuponów i kart przedpłaconych, które (technicznie) umożliwiają zakup nie tylko gotowych posiłków czy przetworzonych produktów żywnościowych. Warunkiem jest jednak, aby opłata wydatkowana z nich została przeznaczona tylko i wyłącznie na zakup posiłków albo przetworzonych produktów żywnościowych. W celu zastosowania zwolnienia z opłacania składek płatnik i ubezpieczony muszą dysponować dowodami (udokumentować wydatkowanie środków czy wartości bonów, talonów, kuponów i kart przedpłaconych), wskazującymi, że środki z karty zostały wydatkowane wyłącznie na posiłki albo przetworzone produkty żywnościowe.

Przykład:

Przedsiębiorca finansuje pracownikom posiłki gotowe do spożycia - poprzez udostępnienie pracownikom kart lunchowych – kart przedpłaconych wydawanych przez bank (tj. kart, za które można nabyć nie tylko gotowe posiłki czy przetworzone produkty żywnościowe, które nadają się do bezpośredniego spożycia). Pracodawca przed udostępnieniem karty lunchowej zobowiązuje pracowników do zapoznania się z przyjętymi w firmie „Zasadami korzystania z Karty Lunch”. Fakt zapoznania się z Zasadami każdy pracownik potwierdza podpisem. Zgodnie z ww. zasadami:

- » *karta lunchowa uprawnia do nabycia tylko i wyłącznie gotowych do spożycia posiłków;*
- » *kartą nie można nabywać np.: artykułów chemicznych, odzieży, alkoholu, tytoniu, paliwa;*
- » *karta nie podlega wymianie na gotówkę – z jej wykorzystaniem nie można dokonywać wypłat z bankomatów, banków itp.*

Dodatkowo pracodawca zobowiązuje pracowników do gromadzenia i ewidencjonowania oraz przekazywania paragonów za dokonane za pomocą karty lunchowej zakupy celem weryfikacji prawidłowości korzystania z karty.

W tym przypadku zabezpieczeniem prawidłowości stosowania przepisu zwalniającego z opłacania składek nie są techniczne cechy karty (dedykowane karty wydane przez placówkę gastronomiczną uprawniające do zakupu tylko w jej placówkach), tylko spisane zasady i ręczna weryfikacja ich stosowania.

Wartość opisanych kart lunchowych nie stanowi podstawy wymiaru składek.

PIT

Przychodem pracownika z pracy są nie tylko pieniądze, ale może to być także wartość świadczeń w naturze lub świadczeń nieodpłatnych.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 lipca 2014 r. (sygn. akt K 7/13) określił 3 warunki, które muszą być spełnione łącznie, żeby nieodpłatne świadczenie mogło być uznane za przychód podatkowy:

1. świadczenie musi być spełnione za **zgoda pracownika** (skorzystał z nich w pełni dobrowolnie),
2. musi stanowić realne przysporzenie majątkowe dla pracownika - **zostało spełnione w jego interesie** (a nie w interesie pracodawcy) i **przyniosło mu korzyść** w postaci powiększenia aktywów lub uniknięcia wydatku, który musiałby ponieść, i
3. **korzyść ta jest wymierna i przypisana indywidualnemu pracownikowi** (nie jest dostępna w sposób ogólny dla wszystkich podmiotów) - musi być możliwe zindywidualizowanie świadczenia: określenie jego wartości pieniężnej i skonkretyzowanie odbiorcy.

Przychodem pracownika może być więc świadczenie spełnione za dobrowolną zgodą pracownika, w jego interesie, celem osiągnięcia konkretnych korzyści o wymiernym charakterze, niedostępnych w sposób ogólny dla wszystkich podmiotów.

Jeśli spełnione są ww. warunki, jak w opisanym wyżej przykładzie, to zapewnienie przez pracodawcę pracownikowi wyżywienia (tj. sfinansowanie kosztów posiłków, np. cateringu dla określonych osób), gdy nie wynika z ustawowych obowiązków pracodawcy, stanowi dla pracownika przychód zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Od tego przychodu pracodawca jako płatnik obowiązany jest obliczyć, pobrać i odprowadzić zaliczkę na PIT.

Jeżeli zaś nie jest możliwe przypisanie konkretnej wartości świadczenia do indywidualnego pracownika (np. pracodawca udostępnia pracownikom zamawiane świeże owoce i warzywa czy posiłki w formie szwedzkiego stołu, które wpływają pozytywnie na atmosferę w biurach), to nie można uznać świadczenia za przychód podatkowy. W konsekwencji na wnioskodawcy nie ciąży obowiązek płatnika związane z obliczeniem, pobraniem i odprowadzeniem zaliczki na PIT z tego tytułu.

Ulga na działalność badawczo-rozwojową w PIT

Na podstawie art. 26e i art. 26ea ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) przedsiębiorcy mogą korzystać z ulgi, która polega na odliczeniu od podstawy opodatkowania części kosztów uzyskania przychodów, poniesionych na tę działalność (tzw. „koszty kwalifikowane”).

Prawo do odliczenia przysługuje, jeśli przedsiębiorca uzyskuje dochody z działalności gospodarczej opodatkowane wg skali podatkowej lub tzw. podatkiem liniowym oraz prowadzi tzw. działalność badawczo-rozwojową (B+R).

Ulga to dodatkowe pomniejszenie podstawy opodatkowania z tego samego tytułu, z którego dany koszt został już zaliczony do kosztów uzyskania przychodów.

Pojęcia działalności badawczo-rozwojowej, badań naukowych i prac rozwojowych definiuje ustawa o PIT. **Kosztami kwalifikowanymi** są:

1. wynagrodzenia pracowników w części związanej z działalnością B+R oraz związane z nimi składki na ubezpieczenia społeczne;
2. wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia lub o dzieło w części związanej z działalnością B+R oraz związane z nimi składki społeczne;
3. wydatki na nabycie sprzętu specjalistycznego (który nie jest środkiem trwałym) oraz materiałów i surowców, które są bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością B+R;
4. wydatki na ekspertyzy, opinie, usługi doradcze i usługi równorzędne, świadczone lub wykonywane na podstawie umowy przez podmioty, o których mowa w przepisach o szkolnictwie wyższym i nauce, a także na nabycie od nich wyników prowadzonych przez nich badań naukowych, na potrzeby działalności B+R;
5. wydatki na odpłatne korzystanie z aparatury naukowo-badawczej wykorzystywanej wyłącznie w prowadzonej działalności B+R - jeżeli to korzystanie nie wynika z umowy zawartej z podmiotem powiązaniem z podatnikiem;
6. wydatki na nabycie usługi wykorzystania aparatury naukowo-badawczej wyłącznie na potrzeby prowadzonej działalności B+R - jeżeli zakup usługi nie wynika z umowy zawartej z podmiotem powiązaniem z podatnikiem;
7. koszty uzyskania i utrzymania patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, poniesione na:
 - » przygotowanie dokumentacji zgłoszeniowej i zgłoszenie do Urzędu Patentowego RP lub odpowiedniego zagranicznego organu, łącznie z kosztami wymaganych tłumaczeń na język obcy,
 - » prowadzenie postępowania przez Urząd Patentowy RP lub odpowiedni zagraniczny organ, poniesione od momentu zgłoszenia do tych organów, w szczególności opłaty urzędowe i koszty zastępstwa prawnego i procesowego,

- » odparcie zarzutów niespełnienia warunków wymaganych do uzyskania patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy lub prawa z rejestracji wzoru przemysłowego zarówno w postępowaniu zgłoszeniowym, jak i po jego zakończeniu, w szczególności koszty zastępstwa prawnego i procesowego, zarówno w Urzędzie Patentowym RP, jak i w odpowiednim zagranicznym organie,
- » opłaty okresowe, opłaty za odnowienie, tłumaczenia oraz za inne czynności konieczne dla nadania lub utrzymania ważności patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy oraz prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, w szczególności koszty walidacji patentu europejskiego;

8. odpisy amortyzacyjne od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych w prowadzonej działalności B+R, z wyłączeniem samochodów osobowych oraz budowli, budynków i lokali, które są odrębną własnością (z zastrzeżeniem centrów badawczo-rozwojowych).

Podmioty mające status centrum badawczo-rozwojowego, mają prawo uznać za koszty kwalifikowane, na zasadach określonych w ustawie, także:

1. odpisy amortyzacyjne od budowli, budynków i lokali, które są odrębną własnością i które są wykorzystywane w prowadzonej działalności B+R;
2. koszty ekspertyz, opinii usług doradczych i usług równorzędnych ponoszone na rzecz innych podmiotów.

Ulęgę odlicza się w zeznaniu podatkowym (w którym rozlicza się przychody z działalności gospodarczej: PIT-36, PIT-36L, PIT-36S lub PIT-36LS - z załącznikiem PIT/BR) **do wysokości dochodu, który podatnik uzyskał z pozarolniczej działalności gospodarczej.**

Jeśli podatnik poniósł stratę z pozarolniczej działalności gospodarczej albo uzyskany przez niego dochód z działalności gospodarczej jest niższy od kwoty odliczenia - może odliczyć ulgę (odpowiednio w całej kwocie lub w części nieodliczonej w zeznaniu) w zeznaniach za kolejno następujące po sobie 6 lat podatkowych następujących bezpośrednio po roku, w którym skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia.

Jeśli przedsiębiorca w roku, w którym rozpoczął prowadzenia działalności gospodarczej, poniósł stratę albo jego dochód był niższy od kwoty, którą może odliczyć - przysługuje mu zwrot gotówkowy dla kosztów kwalifikowanych (to pomoc *de minimis*). Jego wysokość wynika z przemnożenia nieodliczonego odliczenia i stawki podatku, która go obowiązuje w roku podatkowym. Mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca może skorzystać ze zwrotu gotówkowego dla kosztów kwalifikowanych także, gdy w kolejnym roku prowadzenia działalności znów poniesie stratę albo ma dochód był niższy od kwoty odliczenia. Zwrot gotówkowy jest alternatywą dla rozliczania kosztów kwalifikowanych w okresie 6-letnim.

Kwota odliczanych kosztów kwalifikowanych nie może przekroczyć:

1. w przypadku centrum badawczo-rozwojowego będącego mikroprzedsiębiorcą, małym lub średnim przedsiębiorcą - **200%** kosztów kwalifikowanych;
2. w przypadku centrum badawczo-rozwojowego, nie będącego przedsiębiorcą wymienionym w powyższym punkcie:
 - » **100%** kosztów uzyskania i utrzymania patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego,
 - » **200%** pozostałych kosztów kwalifikowanych;
3. w przypadku pozostałych podatników - **200%** kosztów pracowniczych i **100%** pozostałych kosztów kwalifikowanych.

Wszystkie koszty działalności badawczo-rozwojowej należy odpowiednio wyszczególnić w prowadzonej księgowości.

Podobna ulga przysługuje podatnikom podatku dochodowego od osób prawnych (CIT), na gruncie ustawy o CIT.

Więcej informacji o możliwości skorzystania z ulgi udzieli Twój Doradca.

Koniec patodeweloperki od kwietnia 2024 r.

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda podpisał nowelizację rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, która ma uporządkować zasady budowy budynków wielorodzinnych oraz rozwiązać konkretne problemy, które coraz częściej pojawiają się w polskich miastach.

Zmiany mają ograniczyć praktyki związane z tzw. „patodeweloperką”, tj. z działaniami, które mają maksymalizować zyski kosztem dobrej architektury, zdrowego rozsądku, a czasem wymagań zawartych w przepisach. Nowe zasady wejdą w życie w kwietniu 2024 r.

Większe odległości między blokami na sąsiednich działkach. Według nowych uregulowań minimalna odległość budynku mieszkalnego wielorodzinnego powyżej 4 kondygnacji nadziemnych od granicy działki ma wynieść co najmniej 5 metrów. Dodano także regulację zgodnie z którą, nie będzie wymagane zachowanie odpowiedniej odległości budynku od granicy działki w przypadku, gdy na sąsiednia działka jest publicznie dostępnym placem.

WIĘKSZE ODLEGŁOŚCI BUDYNKÓW PRODUKCYJNYCH I MAGAZYNOWYCH OD MIESZKALNYCH

Przewidziano, że minimalna odległość pomiędzy ścianami nowego budynku produkcyjnego lub magazynowego (o powierzchni zabudowy ponad 1000 m²), a ścianami istniejącego budynku mieszkalnego lub zamieszkania zbiorowego ma

wynieść 30 metrów. Dotyczy to też budynku mieszkalnego albo budynku zamieszkania zbiorowego, dla którego istnieje ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę albo zostało dokonane zgłoszenie budowy.

ZAPLANOWANE MIEJSCA POSTOJOWE

Zgodnie z nowymi przepisami, maksymalnie 6% stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, z których korzystają osoby z niepełnosprawności, w stosunku do wszystkich miejsc postojowych w ramach jednej inwestycji, będzie mogło być zbliżone do okien budynków.

MNIEJ „BETONOZY”

Przewidziano konieczność zapewniania na działkach przeznaczonych pod publicznie dostępny plac (ponad 1000 m²) co najmniej 20% terenu biologicznie czynnego.

PRZYJAZNE PLACE ZABAW ITP.

Nowe przepisy wprowadzają obowiązek budowy placów zabaw przy bloku lub na osiedlu, w którym jest więcej niż

20 mieszkań. Przy budynkach z 21-50 mieszkaniami co najmniej 1 m² placu będzie przypadał na jedno mieszkanie, przy budynkach z 51-100 mieszkaniami plac zabaw będzie musiał mieć min. 50 m², a przy inwestycjach od 101 do 300 mieszkań na każdy lokal ma przypadać min. 0,5 m² placu. Powyżej 300 mieszkań w budynku plac zabaw będzie miał powierzchnię min. 200 m². Wprowadzone zostaną też wymogi co do wyposażenia placów zabaw.

Natomiast obowiązek wykonania miejsc rekreacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami będzie dotyczył zespołu budynków wielorodzinnych, w którym jest więcej niż 20 mieszkań.

MINIMUM 25 M² LOKALU UŻYTKOWEGO

Według nowych regulacji minimalna powierzchnia lokalu użytkowego w nowoprojektowanych budynkach będzie musiała wynosić nie mniej niż 25 m². Lokale użytkowe o mniejszej powierzchni będą mogły znajdować się na parterze i na I piętrze budynku, pod warunkiem, że jest do nich bezpośredni dostęp z zewnątrz budynku. Zarazem mamy świadomość istnienia rynku turystycznego w miejscach takich jak tereny nadmorskie czy górskie, dlatego regulacje nie będą dotyczyły budynków zamieszkania zbiorowego, takich jak np. hotel, motel czy pensjonat.

BALKONY ZAPEWNIAJĄCE PRYWATNOŚĆ

Przewidziano, że w budynku mieszkalnym wielorodzinnym - w przypadku balkonów na jednej płycie - trzeba będzie zastosować pomiędzy nimi odpowiednią przegrodę. Powinna ona mieć co najmniej 2,2 metrów wysokości (mierzoną od poziomu posadzki) oraz szerokość równą co najmniej

szerokości balkonu (a gdy balkon ma szerokość większą niż 2 metrów - przegroda powinna mieć szerokość co najmniej 2 metrów). Przegroda powinna także charakteryzować się odpowiednią przepuszczalnością światła (w zakresie 30-50%).

WYCISZONE MIESZKANIA

Nowe przepisy wprowadzają obowiązek stosowania między dwoma mieszkańcami w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych przegród spełniających odpowiednie wymogi akustyczne oraz drzwi o podwyższonej izolacji akustycznej (podobnie do wymagań pomiędzy dwoma mieszkańcami w budynku wielorodzinnym). Dodatkowo przewidziano obowiązek niepogarszania izolacyjności akustycznej przegród między mieszkańcami w przypadku prowadzenia robót budowlanych zarówno w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, jak i jednorodzinnych.

WARUNKI UMOŻLIWIAJĄCE PRZEWINIĘCIE DOROSŁEJ OSOBY

W nowych budynkach użyteczności publicznej (w zależności od rodzaju budynku i jego powierzchni):

- » administracji publicznej o powierzchni użytkowej powyżej 2000 m²;
- » kultury, sportu, handlu, usług lub obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym lub lotniczym o powierzchni użytkowej powyżej 10000 m²;
- » stacji paliw o powierzchni użytkowej powyżej 300 m² zlokalizowanej przy autostradzie lub drodze ekspresowej;
- » opieki zdrowotnej

- będą musiały być zapewnione pomieszczenia odpowiednio dostosowane (co do wielkości i wyposażenia) i przeznaczone do przewijania dorosłych osób ze szczególnymi potrzebami.

MIEJSCA NA ROWERY I WÓZKI

Nowe przepisy zobowiążą do realizacji w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych pomieszczeń przeznaczonych do przechowywania rowerów lub wózków dziecięcych. Minimalna powierzchnia takich pomieszczeń będzie wynosiła 15 m². Dopuszczalne będzie wykonanie oddzielnego budynku gospodarczego, wiaty albo altany, zamiast takich pomieszczeń w budynku wielorodzinnym.

Telepraca transgraniczna a ubezpieczenia społeczne

Jakimi ubezpieczeniami objęci są pracownicy w przypadkach zwyczajowej telepracy transgranicznej, telepracy wykonywanej jako delegowanie lub pracy w kilku państwach?

PROZUMIENIE RAMOWE WS. TELEPRACY

Z dniem 1 lipca 2023 r. ZUS przystąpił do **Porozumienia ramowego w sprawie stosowania art. 16 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego) w przypadkach zwyczajowej telepracy transgranicznej.**

Telepraca transgraniczna dla celów porozumienia oznacza pracę zdalną (telepracę) wykonywaną z państwa zamieszkania przy zachowaniu połączenia cyfrowego ze środowiskiem pracy pracodawcy, którego siedziba znajduje się w państwie innym niż państwo zamieszkania.

Porozumienie umożliwia ustalenie ustawodawstwa właściwego państwa siedziby pracodawcy, pomimo wykonywania w państwie zamieszkania znacznej części pracy. Tym samym po spełnieniu odpowiednich warunków, porozumienie umożliwia zastosowanie wyjątku względem art. 13 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Porozumienie dotyczy pracowników, zwyczajowo pracujących w różnych państwach członkowskich, mających pracodawcę lub pracodawców w jednym państwie członkowskim (innym niż ich państwo zamieszkania) i wykonujących część pracy w państwie zamieszkania w formie telepracy transgranicznej w wymiarze co najmniej 25%, ale poniżej 50% całkowitego czasu pracy.

Porozumienie nie obejmuje osób:

- » normalnie wykonujących w państwie zamieszkania aktywność inną niż telepraca transgraniczna (np. jednocześnie pracujących tam stacjonarnie), lub
- » normalnie wykonujących aktywność w państwie innym niż państwo zamieszkania i państwo siedziby (tj. gdy zaangażowane jest jeszcze inne państwo), lub
- » wykonujących działalność na własny rachunek.

Osoba zainteresowana może zostać objęta zakresem porozumienia, jeśli miejsce jej zamieszkania znajduje się w państwie, które także przystąpiło do porozumienia ramowego. Jednocześnie siedziba pracodawcy tej osoby musi znajdować się w jednym z pozostałych państw, które podpisały porozumienie. Ważne są przy tym informacje, od kiedy porozumie-

nie ws. telepracy obowiązuje dane państwo - co jest istotne dla określenia daty „od” dla indywidualnego porozumienia wyjątkowego w sprawie konkretnej osoby zainteresowanej.

Osoby zainteresowane zatrudnione u polskich pracodawców lub sami polscy pracodawcy, aby skorzystać z zapisów porozumienia, powinny wystąpić do ZUS - za pośrednictwem portalu PUE ZUS lub w formie papierowej - z wnioskiem US-36. Wniosek będzie rozpatrywany przez Oddział ZUS w Kielcach. Po ustaleniu, że zainteresowany spełnia warunki określone Porozumieniem i otrzymaniu o tym stosownej informacji z Oddziału ZUS w Kielcach, należy wystąpić z wnioskiem o wydanie dokumentu A1, który potwierdza zastosowanie polskiego ustawodawstwa. Wniosek US-34 jest dostępny do wypełnienia za pośrednictwem portalu PUE ZUS. Wniosek będzie rozpatrywany przez Oddział ZUS właściwy ze względu na siedzibę pracodawcy.

W bloku dotyczącym powodu złożenia wniosku US-36 zainteresowany powinien zaznaczyć checkbox z powodem „Inny” i następnie jako podstawę wystąpienia z wnioskiem wpisać: „porozumienie ws. telepracy”. W tym samym polu należy podać informację o wymiarze telepracy wykonywanej w państwie zamieszkania i ewentualnej innej aktywności wykonywanej w tym państwie. Do wniosku należy dołączyć umowę, na podstawie której praca jest wykonywana za granicą, oraz ewentualnie inne dokumenty mogące potwierdzać wykonywanie pracy w formie telepracy w oświadczonym wymiarze. Ww. informacje mogą być też przekazane w formie załącznika do wniosku US-36.

Osoby zainteresowane, wykonujące telepracę na terenie Polski w związku z zatrudnieniem u zagranicznych pracodawców, mogą wystąpić, o objęcie ich zapisami porozumienia - do instytucji zabezpieczenia społecznego w państwie siedziby pracodawcy (o ile to państwo przystąpiło do porozumienia). Z wnioskiem do instytucji zagranicznej może wystąpić także zagraniczny pracodawca.

TELEPRACA JAKO DELEGOWANIE

Jeśli spełnione zostaną wszystkie klasyczne warunki delegowania, telepracę wykonywaną w imieniu pracodawcy w innym państwie członkowskim można uznać za objętą art. 12 rozporządzenia (WE) nr 883/2004. Może to dotyczyć wyłącznie przypadków, w których telepraca w innym państwie członkow-

skim jest ograniczona w czasie i nie jest częścią zwyczajowego schematu pracy (w tym przypadku należy wziąć pod uwagę zastosowanie art. 13 rozporządzenia podstawowego). Zgodnie z taką interpretacją telepraca na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 będzie wyraźnie uzgodniona (formalnie lub nieformalnie) między pracodawcą a pracownikiem oraz powinna być wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. 100% czasu pracy w miejscu delegowania.

Ciągła telepraca w pełnym wymiarze czasu, bez żadnego ograniczenia czasowego co do zasady nie będzie objęta art. 12 rozporządzenia nr 883/2004, o ile nie ma charakteru doraźnego lub tymczasowego i ma trwać dłużej niż 24 miesiące. W takim przypadku zastosowanie będzie miał art. 11 ust. 3 lit. a) rozporządzenia nr 883/2004, czyli zasada ogólna dotycząca podlegania ustawodawstwu w miejscu faktycznego wykonywania pracy.

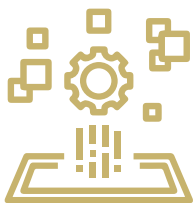
TELEPRACA W RAMACH WYKONYWANIA PRACY W KILKU PAŃSTWACH

Jeśli telepraca uzgodniona między pracodawcą a pracownikiem stanowi część normalnego trybu pracy, a praca jest wykonywana w więcej niż jednym państwie członkowskim, wtedy zastosowanie może mieć art. 13 rozporządzenia podstawowego, np. w razie cotygodniowej zmiany między pracą w siedzibie pracodawcy a telepracą albo 1 tydzień co 6 tygodni.

W przypadku wykonywania telepracy transgranicznej, która nie spełnia warunków do zastosowania art. 12 i 13 rozporządzenia nr 883/2004 oraz porozumienia ws. telepracy, ubezpieczony lub pracodawca mogą wystąpić o zastosowanie innego ustawodawstwa, poprzez złożenie wniosku o zawarcie porozumienia wyjątkowego na podstawie art. 16 ust. 1 rozporządzenia podstawowego.

Na podst. ZUS.pl

CBDC – narzędzie zniewolenia

CBDC jest stopniowo wprowadzane w kolejnych krajach. Niestety rządzący prawie na całym świecie chcą, żeby w ciągu kilku najbliższych lat CBDC zastąpiło gotówkę. Jednak obywatele tego świata powinni wiedzieć, że CBDC to wielkie narzędzie nowoczesnej formy totalitaryzmu, o jakiej Hitler i Stalin mogli tylko pomarzyć...

CBDC jest to skrót od cyfrowej waluty banku centralnego (ang. *Central Bank Digital Currency*). Jest to nowa forma waluty, emitowana cyfrowo przez bank centralny, mająca służyć jako legalny środek płatniczy. Nie może być ona wydawana przez prywatne banki komercyjne, lecz wyłącznie przez bank centralny w danym państwie (np. Bank Kanady, Narodowy Bank Polski, Bank Japonii itd.). CBDC ma tylko formę elektroniczną, a nie gotówkową.

Inaczej niż „tradycyjne” środki pieniężne, które posiadamy obecnie na prywatnym koncie bankowym w formie elektronicznej, CBDC może być wyposażone w takie funkcje, które dają władzy **prawie nieograniczone narzędzia do kontroli i zarządzania ludźmi**.

Na przykład taki cyfrowy pieniądź może posiadać **datę ważności**, po upływie której wygasa bądź zmniejsza się jego nominal (tzw. pieniądź czasowy).

CBDC jest **programowalny**, co oznacza, że władza może dowolnie zaprogramować, które konkretnie towary lub usługi można za niego nabyć, a czego nie wolno nam kupić (np. więcej niż 1 kg mięsa czy 30 litrów benzyny w miesiącu).

Ponadto może być on także **warunkowy**, tzn. że dana osoba np. może za niego nabyć bilet na samolot czy pociąg, pod warunkiem, że posiada odpowiednią liczbę „punktów społecznych”, jak w systemie kredytu społecznego (*Social Credit System*) w Chinach.

Taki cyfrowy pieniądź władza będzie też mogła w każdej chwili całkowicie „wyłączyć” lub czasowo zablokować, gdy tylko niepokorny obywatel nie posłucha się rozkazów (jak

to miało miejsce w Kanadzie, gdy protestującym w Konwoju Wolności i ich wspierającym skonfiskowano środki na ich kontach bankowych).

CBDC to bardzo nowoczesna, ale też okropnie niebezpieczna technologia, która nie tylko pozwoli władzy wiedzieć wszystko o wszystkich wydatkach każdego obywatela, ale również mu je narzucać albo ich zabraniać – w zależności od woli politycznej. Przy eliminacji gotówki, **programowalny pieniądź czasowy na dłuższą metę pozbawi ludzi wszelkiej własności, też klasę średnią, czyniąc wszystkich, poza władzą, pariasami i niewolnikami**.

Blisko 90% banków centralnych z całego świata zaangażowanych jest w badania nad emisją CBDC, a kilka państw już oficjalnie je wdrożyło lub też przeprowadza tzw. pilotażową wersję projektu (np. autorytarnie wprowadzana eNaira w Nigerii). Polski bank centralny deklarował, że na razie nie planuje emisji CBDC. Natomiast 28 czerwca 2023 r. Komisja Europejska opublikowała propozycje utworzenia ram prawnych, które miałyby stać się podwaliną pod cyfrowe euro opracowywane przez Europejski Bank Centralny. **Cyfrowe euro może zadebiutować już w 2025 r.** Gdyby więc Polska przyjęła walutę euro, to wtedy nie mielibyśmy już własnej waluty (złoty), a CBDC zostałyby wprowadzone do naszego kraju „tylnymi drzwiami”, tj. poprzez cyfrowe euro.

Badania marketingowe. Rozpoznaj i zaspokój potrzeby

Jeśli chcesz prowadzić firmę, która się rozwija, dotrzymuje kroku konkurencji i odpowiada na zmieniające się potrzeby klientów, nie możesz pomijać badań marketingowych. Decyzje w biznesie powinny poprzedzać analizy i posiadać uzasadnienie. Jakie i dlaczego pomagają w tym badania?

BŁĘDY W MYŚLENIU:

- » badanie rynku warto zrobić, gdy ma się wielką firmę, a nie lokalną działalność. Mówiąc krótko: mając takie podejście, nigdy nie rozwiniesz swojego biznesu.
- » nie stać mnie na prowadzenie badań, nie mam na to czasu. Mówiąc krótko: nie każde badanie wymaga dużych nakładów finansowych, niektóre w dobie Internetu nic nas nie kosztują, poza czasem, a jeśli nie masz czasu na rozwój, nie otwieraj działalności.
- » firma działa już kilkanaście lat i to bez badań, więc po co to robić. Mówiąc krótko: może i działa, ale czy przyciąga nowych klientów, czy poznaje ich potrzeby i na nie odpowiada?

CO DAJE NAM BADANIE MARKETINGOWE?

Przede wszystkim wiedzę i opinie innych bezstronnych osób, a jest to nam potrzebne przy podejmowaniu strategicznych decyzji, np. co do naszego produktu, co zmienić, ulepszyć, jakie rozwiązania ma konkurencja, co klienci w nas cenią, a czego im brakuje.

W JAKIM MOMENCIE BADAĆ RYNEK?

- » gdy zmieniamy logo, opakowanie, hasło reklamowe,
- » gdy chcemy zyskać nowe ścieżki rozwoju, np. jakie rozwiązania są potrzebne naszym klientom, czego chcieliby spróbować, co nie spełniło ich oczekiwań,
- » przed wypuszczeniem nowej usług, marki, czy produktu,
- » gdy chcemy się dowiedzieć, dlaczego spada nam sprzedaż, szukamy przyczyn i błędów,

OKREŚL CEL BADANIA

Badania marketingowe można przeprowadzić na wiele sposobów w zależności od potrzeb, środków, zakresu i tego, jaką wiedzę chcesz uzyskać dla firmy. Najprostsze rozróżnienie to badania:

- » **ilościowe**, czyli określenie np. ile osób zna naszą markę, ile pozytywnie ją ocenia, ile korzysta z niej regularnie. Sposoby badania to m.in. kwestionariusze w formie ankiety, bezpośrednie wywiady, CAWI (ankiety internetowe), wywiady telefoniczne (CATI) i ankiety pocztowe.
- » **jakościowe**, czyli metoda poznania odpowiedzi na pytania: co, jak i dlaczego? Np. wywiad może być przeprowadzony indywidualnie z osobą lub grupą określoną na potrzeby badania. Odpowiedzi zadane przez ankietera mogą być zamknięte: „tak” albo „nie”, lub otwarte, pozwalające na uzasadnienie i wnioski respondentów. W handlu często badanie prowadzi się poprzez tzw. tajemniczego klienta, jest to forma ukrytej obserwacji w punkcie obsługi/sprzedaży poprzez wcielenie się w typowego klienta danej firmy.

PROSTE I SAMODZIELNE BADANIE

Firmy, które obawiają się kosztów, mogą sięgnąć po ankiety, które respondent wypełnia samodzielnie na komputerze lub urządzeniu mobilnym.

Kilka narzędzi, które warto wziąć pod uwagę:

- » Formularze Google – pomaga stworzyć ankiety i analizy wyników. W wersji do użytku osobistego jest bezpłatny. Do wykorzystania biznesowego w Google Workspace odpłatne to około 50 zł za miesiąc. Nie jest to jednak narzędzie do zaawansowanych badań.
- » Webankieta.pl – intuicyjne i estetyczne narzędzie do ankiet online. Pomaga w formułowaniu scenariuszy badawczych i analizie danych, ma też bogatą bibliotekę szablonów badań, m.in. badanie potrzeb klientów czy satysfakcji.
- » Interankiety.pl – proste forma tworzenia ankiet online, zawiera kilkadziesiąt gotowych szablonów, które można modyfikować w zależności od potrzeb, pomaga w tworzeniu scenariuszy i analizie uzyskanych danych.

Subkonto w ZUS

Każdej osobie ubezpieczonej zakładane jest indywidualne konto w ZUS na podstawie jej pierwszego zgłoszenia do ubezpieczeń, np. gdy podejmuje ona pierwszą pracę. W ramach tego konta od 1 maja 2011 r. prowadzone jest także subkonto.

Od 1 lutego 2014 r. osoby, które po raz pierwszy wchodzi na rynek pracy, mogą zdecydować, czy chcą zawrzeć umowę z OFE. Jeśli taka osoba w terminie 4 miesięcy od rozpoczęcia aktywności zawodowej nie zawrze umowy z OFE, jej składki w całości zostaną zapisane na subkoncie w ZUS. Od 1 kwietnia do 31 lipca 2024 r. jest przewidziane tzw. okienko transferowe, w czasie którego osoba ubezpieczona będzie mogła ponownie wybrać, czy chce całą składkę emerytalną pozostawić w ZUS, czy też część składki przekazywać do OFE.

Osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 r. nie mogą być członkami OFE i nie mają subkonta w ZUS. Od 1 maja 2011 r. jest prowadzone subkonto w ZUS:

- » dla osób ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r., ale przed 1 stycznia 1969 r. – jeśli są członkami OFE,
- » dla osób ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1968 r., bez względu na to, czy są członkami OFE, czy też nie.

Obecnie na subkonto (tzw. II filar) odprowadzana jest **składka**:

- » **7,3%** podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, jeśli osoba ubezpieczona nie przystąpiła do OFE lub jest członkiem OFE, ale zdecydowała, że składka jest przekazywana wyłącznie na jej subkonto w ZUS;
- » **4,38%** podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne, jeśli osoba ubezpieczona jest członkiem OFE

i zdecydowała, że składka w wysokości 2,92% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne jest przekazywana do OFE.

Środki z subkonta (tak jak środki z OFE) są dzielone w razie:

- » rozvodu, unieważnienia małżeństwa lub ustania wspólności majątkowej w czasie trwania małżeństwa albo umownego wyłączenia lub ograniczenia wspólności ustawowej między posiadaczem subkonta a jego współmałżonkiem - środki zgromadzone na subkoncie w ZUS, które przypadają byłemu współmałżonkowi w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków, przekazywane są w ramach wypłaty transferowej na subkonto byłego współmałżonka (nie wypłaca się gotówki) - wg dokumentów sądowych dotyczących podziału majątku wspólnego;
- » śmierci osoby, dla której prowadzone jest subkonto w ZUS – wtedy dochodzi do tzw. dziedziczenia środków:
 - » jeśli w chwili śmierci osoba posiadająca subkonto pozostawała w związku małżeńskim, małżonek zmarłego otrzymuje w ramach wypłaty transferowej połowę środków znajdujących na subkoncie w ZUS w zakresie, w jakim środki te stanowiły przedmiot małżeńskiej wspólności majątkowej (nie wypłaca się gotówki);
 - » pozostałe środki (albo wszystkie, jeśli osoba zmarła nie miała małżonka) przekazywane są osobom wska-

zanym przez osobę zmarłą, a jeśli nie ma takich osób, środki te wchodziły w skład spadku.

Jeśli osoba ubezpieczona ma subkonto w ZUS i jednocześnie jest członkiem OFE, podział i wypłatę środków rozpoczyna OFE. W pierwszej kolejności należy złożyć wniosek we właściwym OFE, nie w ZUS. Następnie OFE przesyła do ZUS zawiadomienie o osobach, na rzecz których podzielił środki zgromadzone na rachunku, oraz o ich udziale w tych środkach. W ten sam sposób ZUS podzielił środki zapisane na subkoncie.

Jeśli zaś osoba ubezpieczona nie jest już lub nigdy nie była członkiem OFE - podział i wypłatę środków rozpoczyna ZUS.

Proces ten ZUS zrealizuje **tylko na wniosek osoby uprawnionej (USS)**. Nie ma terminu na zwrócenie się do ZUS o podział środków z subkonta zmarłego.

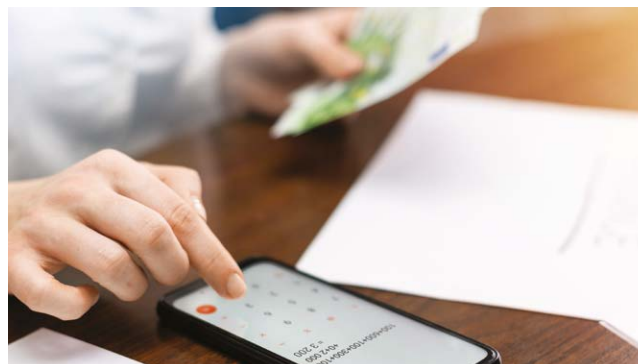
Osoby wchodzące na rynek pracy, które nie zawarły umowy z OFE, powinny złożyć do ZUS pisemne oświadczenie ubezpieczonego o stosunkach majątkowych istniejących między ubezpieczonym a jego współmałżonkiem. **Mogą też wskazać imiennie jedną lub więcej dowolnych osób fizycznych uprawnionych do otrzymania środków po ich śmierci** (w UWU). Jeśli tego nie zrobią, to w razie śmierci, środki z subkonta wejdą w skład spadku. Ubezpieczony może wprowadzać zmiany w swoim wskazaniu.

Jeśli osoba ubezpieczona złożyła do ZUS informację o tym, kogo wskazuje do otrzymania środków zgromadzonych na swoim subkoncie w ZUS, to po jej śmierci ZUS zawiadamia osoby uprawnione o tym, że mogą złożyć wniosek o wypłatę środków (także gdy informację o osobach uprawnionych do dziedziczenia środków ZUS otrzyma z OFE po realizacji suwaka bezpieczeństwa).

Członkowie OFE powinni zgłosić w OFE wszelkie zmiany dotyczące osób uprawnionych, nawet jeśli zdecydowały, że nie będą już odprowadzać składek do OFE.

Jeśli osoba ubezpieczona w momencie, w którym osiągnęła powszechny wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), rezygnuje z aktywności zawodowej i przechodzi na emeryturę, to środki zgromadzone na jej subkoncie w ZUS uwzględnione zostaną w podstawie przyznanego jej świadczenia emerytalnego.

W przypadku zaś osób ubezpieczonych, które korzystają z tzw. emerytur wcześniejszych, środki zgromadzone na ich rachunku w OFE i zapisane na subkoncie w ZUS przekazywane są na dochody budżetu państwa. Jest to warunek niezbędny do tego, aby mogły one uzyskać takie świadczenia.

Wypłata gwarantowana to jednorazowe świadczenie pieniężne wypłacane osobom uposażonym po śmierci emeryta, który nabył prawo do emerytury docelowej po osiągnięciu wieku 65 lat i miał subkonto w ZUS. Wskazana przez emeryta osoba uposażona nabywa prawo do całości albo części wypłaty gwarantowanej, jeżeli śmierć emeryta nastąpiła w ciągu 3 lat od miesiąca, w którym po raz pierwszy otrzymał emeryturę.

Gdy emeryt nie wskaże żadnej osoby uposażonej, to osobą uposażoną jest jego małżonek, pod warunkiem że w chwili śmierci emeryta pozostawał z nim we wspólności majątkowej. W pozostałych przypadkach wypłata gwarantowana wchodzi w skład spadku.

Jeśli emeryt chce wskazać inne osoby uposażone niż: dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione, przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, małżonek, rodzice (też ojczym, macocha i osoby przysposabiające) - może to zrobić tylko za pisemną zgodą swojego małżonka.

Klauzule niedozwolone i status konsumenta

21 września 2023 r. TSUE wydał wyrok w trybie prejudycjalnym w sprawie tzw. kredytów frankowych mBank (C-139/22), zgodnie z którym sąd może uznać warunek umowy za nieuczciwy tylko dlatego, że jest on tożsamy z warunkiem wpisanym do rejestru klauzul niedozwolonych UOKiK.

W odpowiedzi na pytania zadane przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie, Trybunał orzekł, co następuje:

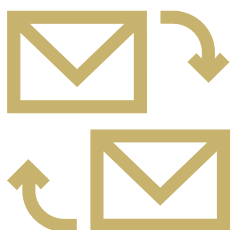
1. Artykuł 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 i art. 8 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie temu, by warunek umowny, który nie był indywidualnie negocjowany, został uznany przez właściwe organy krajowe za nieuczciwy z tego tylko powodu, że jego treść jest równoznaczna z treścią postanowienia wzorca umowy wpisanego do krajowego rejestru klauzul niedozwolonych.
2. Artykuł 3 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, że postanowienie umowy, które ze względu na warunki wykonania niektórych przewidzianych w nim zobowiązań danego konsumenta należy uznać za nieuczciwe, nie może utracić takiego charakteru z powodu innego postanowienia tej umowy, które przewiduje możliwość wykonania przez tego konsumenta tych zobowiązań na innych warunkach.
3. Artykuł 4 ust. 2 dyrektywy 93/13 w związku z jej art. 2 lit. b) należy interpretować w ten sposób, że przedsiębiorca ma obowiązek poinformowania zainteresowanego konsumenta o istotnych cechach zawartej z nim umowy oraz o ryzyku związanym z tą umową, i to nawet wówczas, gdy ów konsument jest jego pracownikiem i posiada odpowiednią wiedzę w dziedzinie wspomnianej umowy.

Z wyroku tego wynika, iż wpis danego warunku umownego do rejestru klauzul niedozwolonych może stanowić jedyną przyczynę uznania takiej klauzuli za nieuczciwą.

Warunek umowy nie może być uznany za nieuczciwy wobec części konsumentów, którzy zawarli tę umowę, a uczciwy wobec pozostałych. Bank ma też obowiązek informowania prostym i zrozumiałym językiem o istotnych cechach umowy i ryzykach z nią związanych wszystkich kredytobiorców, nawet wtedy, gdy konsument posiada odpowiednią wiedzę w dziedzinie zawieranej umowy (także pracownika banku).

TSUE rozstrzygnął przy tym o możliwości uznania za konsumenta osoby, która w dacie zawierania umowy kredytowej posiadała wykształcenie wyższe z zakresu zarządzania i finansów, a dodatkowo była zatrudniona w banku udzielającym kredytu. Wyrok ten ma istotne znaczenie dla wszystkich konsumentów-kredytobiorców, którzy - pomimo posiadania fachowej wiedzy wynikającej z ich doświadczenia zawodowego czy wykształcenia - zawarli umowę zawierającą nieuczciwe warunki, jakie nie były indywidualnie negocjowane.

Obowiązek e-doręczeń – harmonogram

Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych wprowadza obowiązek korzystania z e-Doręczeń, który będzie dotyczył wszystkich podmiotów publicznych oraz firm rejestrowanych w KRS i CEiDG. Obowiązek ten będzie wprowadzany stopniowo, zgodnie z poniższym harmonogramem.

PODMIOTY PUBLICZNE	
Organy administracji rządowej oraz jednostki budżetowe obsługujące te organy (art. 155 ust. 1 ustawy o doręczeniach elektronicznych).	Od 30.12.2023 r. - termin określony w komunikacie Ministra Cyfryzacji z dnia 22 listopada 2023 r.
Inne organy władzy publicznej, w tym organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz jednostki budżetowe obsługujące te organy (art. 155 ust. 2).	
Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zarządzane przez niego fundusze oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i fundusze zarządzane przez prezesa KRUS (art. 155 ust. 3).	
Narodowy Fundusz Zdrowia (art. 155 ust. 4).	
Agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, państwowe fundusze celowe, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, uczelnie publiczne, Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne, państwowe i samorządowe instytucje kultury, inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych (art. 155 ust. 5).	
Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz związki metropolitarne oraz samorządowe zakłady budżetowe – w zakresie publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (art. 155 ust. 6).	Od 1.01.2025 r.
Inne podmioty publiczne (art. 155 ust. 9).	
Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz związki metropolitarne i samorządowe zakłady budżetowe – w zakresie publicznej usługi hybrydowej (art. 155 ust. 6).	Od 1.10.2029 r.
Sądy, trybunały, komornicy, prokuratura, organy ścigania i Służba Więzienna (art. 155 ust. 7).	
PODMIOTY NIEPUBLICZNE	
Osoby wykonujące zawody zaufania publicznego: adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego, doradcy restrukturyzacyjnego, rzecznika patentowego, notariusza.	Od 30.12.2023 r. - termin określony w komunikacie Ministra Cyfryzacji z dnia 22 listopada 2023 r.
Podmioty niepubliczne wpisywane do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) od 10 grudnia 2023 roku. (art. 9 ust. 1 pkt 1 – 8, art. 155 ust. 10 oraz art. 166 pkt 5).	
Podmioty niepubliczne wpisane do KRS przed 10 grudnia 2023 roku (art. 151 ust. 1).	Od 10.03.2024 r.
Podmioty niepubliczne składające wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG) po 31 grudnia 2023 r. (art. 152 ust. 1).	Od 1.01.2024 r.
Podmioty niepubliczne wpisane do CEiDG do 31 stycznia 2023 roku, jeśli zmienią coś w CEiDG od 30 września 2025 roku do 30 września 2026 r. (art. 152 ust. 2).	
Podmioty niepubliczne wpisane do CEiDG przed 31 grudnia 2023 roku, jeśli nie zmieniły nic w CEiDG od 30 września 2025 roku do dnia 30 września 2026 r. (art. 152 ust. 3).	Od 1.10.2026 r.

W tych terminach ww. podmioty muszą mieć adres do e-Doręczeń (Krajowego Systemu Doręczeń Elektronicznych) wpisany do bazy adresów elektronicznych (BAE) i doręczać pisma na adres do e-Doręczeń podmiotom, które z niego korzystają. Firmy zarejestrowane w CEiDG oraz w KRS korzystają ze skrzynki do e-Doręczeń w [Koncie Przedsiębiorcy](#).

Prezenty dla pracowników a podatki

Przed Świątami warto zapoznać się z kwestiami podatkowymi nieodpłatnego przekazania pracownikom upominków świątecznych.

Dla pracodawcy **wydatki na świąteczne** prezenty dla pracowników związane ze stosunkiem pracy (tj. prezent stanowi nagrodę za wykonaną pracę, jest gwarantowany w umowie o pracę czy wewnętrznych regulaminach wynagradzania), a nie prywatne (bezinteresowne), **mogą stanowić koszt uzyskania przychodu.**

Nie stanowią jednak kosztów uzyskania przychodów wydatki na działalność socjalną, o której mowa w przepisach o ZFŚS (zob. art. 16 ust. 1 pkt 45 ustawy o CIT i art. 23 ust. 1 pkt 42 ustawy o PIT). Dotyczy to nie tylko wydatków finansowanych z ZFŚS, ale też wszelkich innych wydatków na działalność socjalną, nawet tę finansowaną ze środków obrotowych. Jeśli więc dany wydatek na rzecz pracowników **ma charakter socjalny**, to nie będzie stanowił kosztu podatkowego; kosztem uzyskania przychodu mogą być tylko odpisy dokonane na rachunek ZFŚS.

Wydatek zaliczony przez firmę do kosztów stanowi generalnie przychód dla obdarowanego, a więc podlega zarówno podatkowi dochodowemu, jak i oskładkowaniu ZUS.

Z art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) wynika, iż prezent przekazany pracownikowi winien być traktowany jako jego **przychód ze stosunku pracy. Pracodawca powinien więc wartość upominku doliczyć do dochodu obdarowanego podatnika i jako płatnik pobrać zaliczkę na podatek dochodowy (PIT).**

Wyjątek od tej zasady przewiduje art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy o PIT, przewidujący zwolnienie upominku z opodatkowania, pod warunkiem łącznego spełnienia warunków wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy o PIT. Przewiduje on, że **wolna od podatku** dochodowego jest wartość otrzymanych przez pracownika **w związku z finansowaniem działalności socjalnej**, o której mowa w przepisach o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (ZFŚS), **rzeczowych świadczeń oraz otrzymanych przez niego w tym zakresie świadczeń pieniężnych, sfinansowanych w całości ze środków ZFŚS lub funduszy związków zawodowych, łącznie do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 1000 zł** (opodatkowaniu podlega nadwyżka ponad wskazany limit).

Przepis ten zastrzega przy tym, iż do katalogu świadczeń rzeczowych objętych przedmiotowych zwolnieniem nie zalicza się bonów, talonów i innych znaków, uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi (tj. np. elektronicznych bonów towarowych, w tym kart podarunkowych).

Jeżeli więc wydatek świąteczny (np. paczka świąteczna, karta przedpłacona czy gotówka) zostanie w całości sfinansowany ze środków ZFŚS pracodawcy – upominku nie trzeba będzie opodatkowywać, o ile jego wartość (łącznie z innymi świadczeniami rzeczowymi i pieniężnymi) nie przekroczy dla danego pracownika w 2023 r. kwoty 1000 zł. W razie przekroczenia kwoty 1000 zł, opodatkowaniu podlega nadwyżka ponad 1000 zł.

Gdyby natomiast pracodawca sfinansował prezent częściowo z ZFŚS i ze środków obrotowych, to świadczenie takie podlega opodatkowaniu PIT w całości.

Warunkiem zwolnienia upominków (świadczeń) jest też, iż **zostaną one przekazane pracownikowi w związku z finansowaniem działalności socjalnej**, o której mowa w ustawie o ZFŚS. Jeśli zaś takiego charakteru przekazywane podarunki nie mają, to ich wartość nie może korzystać ze zwolnienia od podatku na podstawie ww. przepisu.

Według art. 2 pkt 1 ustawy o ZFŚS, działalność socjalna obejmuje m.in. udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej. Można za taką uznać np. świadczenia świąteczne na rzecz pracowników. **Wydatkując środki z ZFŚS, pracodawca winien jednak uzależniać przyznawanie ulgowych usług i świadczeń od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osób uprawnionych do korzystania z funduszu.**

Jeżeli natomiast **prezent** spełnia warunki do uznania, że **jest darowizną** (nie stanowi dodatkowej formy gratyfikacji za wykonaną pracę), to nie zaliczamy go do przychodów pracownika (wg art. 23 ust. 1 pkt 11 ustawy o PIT). Firma nie musi więc naliczać i potrącać od nich PIT (i co za tym idzie – składek ZUS). Darowizny takie rozliczane są na podstawie ustawy o podatku od spadków

i darowizn. Są one zwolnione z daniny do określonych kwot otrzymanych w sumie w ciągu 5 lat.

Takiej **darowizny nie można zaliczyć do podatkowych kosztów firmy.**

Jeżeli prezenty są elementem wynagrodzenia za pracę, przedsiębiorca rozliczy je w kosztach, lecz wtedy musi je obciążyć podatkiem i składkami (co do zasady, bo są określone zwolnienia). Jeśli zaś upominki są darowizną, to nie ma przychodu u pracownika, ale nie będzie także kosztu u pracodawcy.

Zasadą jest, że podatnicy mogą odliczyć **podatek od towarów i usług (VAT)** od nabytych towarów w takim zakresie, w jakim te towary są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych.

Jak twierdzą zaś organy podatkowe, z tytułu zakupu upominków świątecznych przekazywanych pracownikom, firmom **nie przysługuje prawo do odliczenia VAT, ze względu na brak związku tych zakupów z czynnościami opodatkowanymi.** Służą one bowiem **zaspokojeniu prywatnych (osobistych) potrzeb pracowników.**

Opodatkowaniu VAT podlega nieodpłatne przekazanie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa, w tym przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste jego pracowników, jeżeli podatnikowi przysługiwało (w całości lub części) prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego z tytułu nabycia tych towarów. **Ponieważ zaś z tytułu nabycia prezentów podatnikowi nie przysługuje prawo do odliczenia VAT, ich przekazanie na rzecz pracowników nie podlega opodatkowaniu tym podatkiem.**

Więcej o rozliczeniach świątecznych przedsięwzięć można się dowiedzieć w naszym biurze, np. o nieodpłatnym przekazaniu upominków świątecznych kontrahentom i klientom czy o organizacji imprez świątecznych dla pracowników bądź dla kontrahentów i klientów.

6% PCC przy hurtowym zakupie mieszkań

Od kiedy i w jakich przypadkach będzie stosowana stawka 6% podatku od czynności cywilnoprawnych przy zakupie mieszkań?

Ci, którzy kupują duże ilości mieszkań w celach zarobkowych, od 1 stycznia 2024 roku będą musieli liczyć się z tym, że ich zysk zostanie uszczuplony. Nowelizacja z 26 maja 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1463) wprowadza zmiany do ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC). Najistotniejszą zmianą jest dodanie – z dniem 1 stycznia 2024 r. - art. 7a, zgodnie z którym „w przypadku gdy kupujący nabywa co najmniej sześć lokali mieszkalnych stanowiących odrębne nieruchomości w jednym lub kilku budynkach wybudowanych na jednej nieruchomości gruntowej, opodatkowanych podatkiem od towarów i usług, lub udziały w tych lokalach albo nabył już co najmniej pięć takich lokali lub udziały w nich, stawka podatku od zawartej z tym samym kupującym umowy sprzedaży szóstego i każdego następnego takiego lokalu w tym budynku lub budynkach lub udziału w takim lokalu, wynosi 6%”.

Jeżeli nabycie lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość następuje na współwłasność przez kilku kupujących, powołany przepis stosuje się także wtedy,

gdy chociażby jeden z kupujących jest zobowiązany do uiszczenia podatku w takiej stawce.

6-procentowy PCC od zakupu szóstego i kolejnego lokalu mieszkalnego będzie obowiązywał wówczas, gdy nabywane lokale (lub udziały w lokalach) będą znajdowały się w jednym budynku lub kilku budynkach, ale wzniesionych na jednej nieruchomości gruntowej.

Celem jego wprowadzenia jest przeciwdziałanie sytuacji, w której podmioty dokonujące pakietowych zakupów mieszkań konkurują ze zwykłymi nabywcami i dzięki większej liczbie kupowanych za jednym razem lokali, są w stanie uzyskać od dewelopera niższą cenę zakupu.

6-procentowa stawka nie będzie miała zastosowania do umów sprzedaży dokonywanych w wyniku realizacji zobowiązania (np. umowy przedwstępnej czy deweloperkiej) zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. 31 sierpnia 2023 r.).

Odsetki od zaległości podatkowych

Odsetki	Odsetki obniżone (50%)	Odsetki podwyższone (150%)	Obowiązują od
14,5%	7,25%	21,75%	5.10.2023 r.
15,0%	7,50%	22,50%	7.09.2023 r.
16,5%	8,25%	24,75%	8.09.2022 r.
16,0%	8,0%	24,0%	8.07.2022 r.
15,0%	7,5%	22,5%	9.06.2022 r.
13,5%	6,75%	20,25%	6.05.2022 r.
12%	6%	18%	7.04.2022 r.
10%	5%	15%	9.03.2022 r.
8,5%	4,25%	12,75%	9.02.2022 r.
8,0%	4,0%	12,0%	1.01.2016 r.

Podstawowa stawka odsetek za zwłokę jest równa sumie 200% podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, ustalonej zgodnie z przepisami o NBP, i 2%, z tym że stawka ta nie może być niższa niż 8%.

Obniżona stawka odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych stanowi 50% stawki podstawowej. Co do zasady, obniżoną stawkę stosuje się w przypadku spełnienia łącznie następujących warunków:

1. złożenia prawnie skutecznej korekty deklaracji, nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia upływu terminu do złożenia deklaracji;
2. zapłaty zaległości podatkowej w ciągu 7 dni od dnia złożenia korekty.

Stosuje się ją też odpowiednio w razie zaliczenia nadpłaty lub zwrotu podatku, a także w razie potrącenia lub przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych na wniosek złożony w terminie 7 dni od dnia złożenia korekty deklaracji.

Podwyższoną stawkę odsetek za zwłokę w wysokości 150% stawki odsetek za zwłokę stosuje się do zaległości w podatku od towarów i usług oraz w podatku akcyzowym w przypadku:

1. zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku ujawnionych przez organ podatkowy w toku kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego,
2. korekty deklaracji:
 - a. złożonej po doręczeniu zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, a w przypadkach gdy nie stosuje się zawiadomienia - po zakończeniu kontroli podatkowej,
 - b. dokonanej w wyniku czynności sprawdzających,
 - c. złożonej po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli celno-skarbowej - jeżeli kwota zaniżenia zobowiązania podatkowego, zawyżenia kwoty nadpłaty lub zwrotu podatku przekracza 25% kwoty należnej i jest wyższa niż pięciokrotna wysokość minimalnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu następującym po dniu upływu terminu płatności zobowiązania lub terminu zwrotu;
3. ujawnienia przez organ podatkowy w toku czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego niezłożenia deklaracji, mimo ciężącego obowiązku oraz braku zapłaty podatku.

KALENDARZ KLIENTÓW KANCELARII

PON. WT. ŚR. CZW. PT. SOB. NIEDZ.

					1	2	3
4	5	6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	16	17	
18	19	20	21	22	23	24	
25	26	27	28	29	30	31	

4 Barbórka.

6 Dzień św. Mikołaja.

7 Wpłata zryczałtowanego podatku od wypłat zagranicznej osobie prawnej należności z tytułów wymienionych w art. 7b ust. 1 pkt 3-6, art. 21 ust. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych albo od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych i przekazanie podatnikowi mającemu siedzibę lub zarząd w Polsce informacji CIT-7. Wpłata podatku dochodowego w formie karty podatkowej za listopad. Rozliczenie podatku od niezrealizowanych zysków.

10 Niedziela handlowa.

11 INTRASTAT

15 Wpłata składek ZUS - płatnicy posiadający osobowość prawną. Wpłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego - osoby prawne, jednostki organizacyjne i spółki nieposiadające osobowości prawnej. PPK.

17 Niedziela handlowa.

20 Rozliczenia z PIT i CIT przez podatników i płatników-pracodawców. Wpłata ryczałtu. PFRON. Wpłata składek ZUS- płatnicy niebędący osobami prawnymi.

24 Wigilia Bożego Narodzenia. Niedziela handlowa.

25 Boże Narodzenie (1 dzień)

26 Boże Narodzenie (2 dzień)

27 Rozliczenie VAT i akcyzy. Przesłanie JPK_V7M lub JPK_V7K (część ewidencyjna). Informacja podsumowująca. Rozliczenie podatku cukrowego i podatku od sprzedaży detalicznej.

28 Wpłata podatku dochodowego w formie karty podatkowej za grudzień.

31 Sylwester.

GLC⁷